

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Montázs Egyesület Montázs stúdió – játék című művészetpedagógiai tehetséggondozó programjának megvalósulásáról

Bevezető

A Montázs Tehetségpont – Premier Művészeti Iskola Montázs stúdió – játék címmel komplex művészetpedagógiai programot valósított meg a dramaturgia és előadó-művészet területén tehetséges fiatalok számára. Programunk része annak a több éve folyó, többemű tehetséggondozó munkának, amely az előadóművészetek- kiemelten a színházművészet – eszközrendszerén keresztül fejt ki értékteremtő- értékközvetítő erejét és hatását.

Programunkba 15 fő 14-18 év közötti fiatalot vontunk be. Mivel a program kiemelt pedagógiai célja volt, hogy személyre szabottan nyújtson segítséget a színházművészethez kapcsolódó alkotói területeken – jelesen a szépírás (kreatív írás), illetve az előadó-művészet területén, így az e téren mutatott jártasság és elkötelezettség fontos szempontként jelent meg a beválogatás során.

A program elemei

- 1) Szakmai tábor
- 2) Szakmai műhelyek (Dramaturgiai műhely, Előadói műhely)
- 3) Tanulmányút
- 4) Stúdiómunka

A projektelemek megvalósulásának bemutatása

1) Szakmai tábor

A szakmai tábor helyszínéül az elmúlt évekhez hasonló módon Erdőbényét választottuk. A helyszín a maga elzártságával, korszerű, mégis puritán kényelmével és hangulatával tökéletesen alkalmas az elmélyült műhelymunkához.

A tábori munka során a résztvevők dramatikus technikák alkalmazásával hoztak létre jeleneteket. A megvalósítás során az Egyesület színjátszó műhelyeiben az elmúlt évek során kialakult módszertani gyakorlatunkat követtük. Ennek lényegét a 2015 elején megjelent módszertani kiadványunk bevezetőjéből idézzük:

„Színház-pedagógiai munkánk drámapedagógiai alapozottságú, a dramatikus tevékenységformákat komplex módon alkalmazó színjátékos tevékenységre épül. Előadásaink többsége közös dramatizálással készült adaptáció, ahol a szerepek és a figurák sok esetben a történet alakulásával párhuzamosan, az improvizációs helyzetekből kirajzolódóan kelnek életre. [...] A tanulás folyamán a diákjaink azt is megértik, hogy a színpadi történés mindig viszonyok és kapcsolatok hálózatában realizálódó eseménysor. Történések, szándékok, akciók és ellenakciók bonyolult egymásra hatása. E szándékok kereszteződése, a cselekvéseket elé tornyosuló akadályok legyőzése és mindezek hatása az elkövetkezendő cselekvésekre – mindezek együtt építik a dráma szövetét.” A tábor a fentebb leírt módszertani gyakorlatból következően komplex gyakorlati tevékenységek folyamatában valósult meg.

A munka bevezető szakaszában egész csoportos beszélgetést folytattunk a résztvevőket érintő és érdeklő kérdésekről, élethelyzetekről. Ennek során igyekeztünk előtérbe helyezni a személyes élethelyzetekben megjelenő történeteket, beszélgettünk az életjátékok különböző műfajairól, azok esztétikai hatásmechanizmusáról.

Ezt követően a résztvevők, két csoportban dolgozva, a szakmai vezetőkkel való folyamatos konzultatív együttműködés mellett folytatták a témakeresést és a témák kibontását. A program szakmai vezetői konzultatív-opponensi szerepben dolgozva segítették a munkafolyamatot. Feladatunk az volt, hogy elsősorban kérdésekkel irányítsuk rá a csoportok figyelmét a választott történetmag feltárása során megmutatkozó értelmezési lehetőségekre, ill. segítsük őket abban, hogy a kidolgozás során kialakítandó viszonyrendszer és az egyes szereplők dramaturgiai szándékainak megrajzolása közben komplex módon ragadják meg a formálódó történet értelmezési tartományát. Egy-egy csoporttal egyhuzamban 30-60 percet konzultáltunk, majd magukra hagytuk őket, hogy önállóan formálják tovább az elképzeléseiket. Ez a típusú együttműködés mind a fiataloktól, mind a szakmai vezetőktől nagyfokú gondolkodásbeli rugalmasságot kíván. Tapasztalataink szerint az ilyen módon koordinált szakmai műhelymunka a leghatékonyabb tanulási formák egyike.

Tábori gyakorlatunkban évek óta bevett szokás, hogy a gazdagító programok során kapcsolódási pontokat keresünk a tábor szakmai programja és a helyi kulturális értékek és hagyományok között. Erdőbényén nem először táborozunk, és minden évben más-más irányból közelítettünk a helyi hagyományokhoz. Az idei tábor során az épített környezet elemeivel foglalkoztunk. A település utcáit célzottan felderítve kerestünk olyan épületeket, tárgyakat, térelemeket, amelyekbe történeteket láttunk bele. A feldolgozó munka során aztán ezek az elemek átalakulva-stilizálva bekerültek a történet szövetébe.

2) Szakmai műhelyek

Januárban, a félévi iskolai feladatok miatt nem volt lehetőségünk a munka folytatására. A tábori anyagokat a februárban induló szakmai műhelyekben formáltuk tovább. A műhelymunkákról a szakmai beszámoló mellékleteként csatolt munkanaplók adnak részletes képet. A műhelyek legfontosabb szakmai eredménye az volt, hogy a közös alkotó gondolkodás során a résztvevők

mindegyikében érzékelhető elmozdulás következett be a dramaturgiai gondolkodás terén. Ez mind a színjátszó műhely munkájában, mind a dramaturgiai műhelyben jól érzékelhető volt.

A projekt megvalósulása során fel kellett adnunk azt az eredeti elképzelésünket, hogy a két műhelyt egymástól teljesen külön működtessük. Részben a rendelkezésünkre álló időkeretek, de leginkább a két terület közötti természetes és élő együttműködés igénye arra szorított bennünket, hogy az eredetileg tervezettnél erősebb átjárást biztosítsunk a gondolatoknak és a résztvevőknek. Így alakult ki az a gyakorlat, hogy a két műhely tagjai egy napon, külön helyiségben dolgoztak, és szinte folyamatos volt közöttük a kommunikáció. Ez a döntés a projekt hatékonysága szempontjából maximálisan helyesnek bizonyult.

3) Tanulmányút

Programunk másik gazdagító részét képező tanulmányi kirándulásra szervezési nehézségek miatt május végén tudtunk sort keríteni. Bár ekkorra már túl voltunk a munkafolyamat legnagyobb részén (a stúdiófelvétel várt még ránk), a fővárosi alternatív műhelyekkel való találkozás lehetősége mégis hasznosnak mondható. Fiataljaink – elsősorban előadások megtekintése, ill. alkotókkal való beszélgetések során képet kaphattak a miénkhez hasonló szemlélettel dolgozó alternatív műhelyekben folyó szakmai munka nehézségeiről és örömeiről. Többekre különösen nagy hatással volt a RÉV Színházi Társulat Irina című előadása. A programvezetők számára különleges élményt jelentett annak megtapasztalása, hogy a fiatalok a látott tapasztalatokat milyen éretten és kreatív módon fordították vissza a saját munkájukra és eredményeikre.

4) Stúdiómunka

Mint arról a munkanaplóban is szó volt, a szövegek lassú elkészülése miatt a nyilvános bemutatót csak egy felolvasó színházi munkabemutató formájában tudtuk megtenni. Az anyag végső finomítását követően a CIRMI Rádió stúdiósaival egyeztetve végül is június 11-én sikerült elkészítenünk a stúdiófelvételt, majd abból a hangjáték végleges anyagát.

<https://www.youtube.com/watch?v=84Z5UAJRFGc>

Befejezés

Összegezve bátran kijelenthetjük, hogy a Montázs stúdió-játék című tehetséggondozó művészeti projektünk maximálisan eredményes volt. A diákok az alkotó tanulás révén esztétikailag érvényes produkciót hoztak létre, amelyet a CIRMI Civil Rádión keresztül a nagy nyilvánosságához is sikerült eljuttatniuk. A projekt sikere nem csupán a szűkebb értelemben vett színjátszó munka sikerét, de a művészetpedagógiai munkának a szociális tanulás területén megmutatkozó erejét is bizonyította.

Ezúton is szeretnénk még egyszer megköszönni az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a Nemzeti Tehetség Program támogatását, amely lehetővé tette a program megvalósítását.

Dátum: Miskolc, 2016. július 31.

Programvezető